

Asociácia policajtov vo výslužbe VETERAN POLICE SLOVAKIA

POVINNOSŤ * ÚCTA * PRIATEĽSTVO

2013

Publikácia pre členov APVV, štvrté vydanie

PRÍHOVOR

Vážený čitateľ,

dostáva sa Vám do rúk publikácia určená najmä pre členov občianskeho združenia Asociácia policajtov vo výslužbe (ďalej aj APVV), ale aj pre príslušníkov Policajného zboru, prípadne tým, ktorí majú k nemu blízky vzťah, sú na výsluhovom dôchodku alebo invalidnom výsluhovom dôchodku alebo poberateľmi iných dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov, ďalej pre zmluvných partnerov nášho občianskeho združenia v Slovenskej republike, v zahraničí a ďalších, s ktorými Asociácia policajtov vo výslužbe a jej miestne organizácie spolupracujú.

Aj v tomto čísle sa snažíme poskytnúť informácie k aktuálnym tématam, ktoré sú pre výsluhových dôchodcov dôležité a zaujímavé. Väčšina informácií o činnosti APVV je dostupná na našej web stránke (www.asociaciapolicajtov.sk) alebo podstránkach niektorých našich miestnych organizácií, ale keďže nie každý má k tomu pravidelný prístup, pripravili sme vďaka sponzorom už štvrté vydanie publikácie nášho občianskeho združenia.

Od svojho vzniku, t.j. od roku 2006 prešla APVV sice iba krátkym vývojom, ale v priebehu tohto obdobia boli splnené viaceré ciele, ktoré si zakladatelia dali pri jej vzniku. Išlo najmä o to, aby vzniklo také združenie, ktoré vytvorí podmienky na stretávanie a organizované aktivity bývalých policajtov po skončení služobného pomeru, aby toto združenie malo celoslovenský charakter, postupne vytvárať také podmienky, aby dokázalo hájiť záujmy výsluhových dôchodcov pri rokovaniach najmä so služobnými orgánmi, nadviazanie spolupráce s iným združeniami s podobným predmetom činnosti nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

APVV je jedno z najväčších občianskych združení na Slovensku a najväčšie, ktoré združuje výsluhových dôchodcov. V súčasnosti má APVV na Slovensku 42 miestnych organizácií, 5600 členov a pridruženým členom APVV je aj Klub príslušníkov PZ vo výslužbe Trebišov. V priebehu doterajšieho obdobia sa postupne činnosť miestnych organizácií rozbehla tak, že v súčasnosti drvivá väčšina z nich pracuje v štandardnom režime, za čo patrí podávanie všetkým, ktorí sa na tom iniciatívne a obetavo podielali a podielajú, či už ako členovia predsedníctiev alebo ako radoví členovia. Určite k tomu pomohli aj aktivity Prezídia, najmä vydanie potrebných pokynov a vzorov rôznych dokumentov, zovšeobecňovanie skúseností a sprístupňovanie informácií organizovaním kongresov, ale aj prostredníctvom web stránky, organizovaním celoslovenských akcií a pod.. APVV úzko spolupracuje aj s inými združeniami na základe dohôd o spolupráci, napr. so Zväzom vojakov SR a Špeciálnou kynologickou záchrannou službou Slovakia. Veľmi dobrá je spolupráca s vedením občianskeho združenia Jednota dôchodcov na Slovensku, ktorá má zastúpenie v Rade solidarity a rozvoja Vlády SR. V súvislosti s pripomienkovým konaním k novele zákona č. 328/2002 Z.z. delegáciu Prezídia APVV 3 krát prijal minister vnútra SR a už na prvom rokování akceptoval APVV ako najväčšie združenie zastupujúce výsluhových dôchodcov. Veľmi dobrá spolupráca je aj s našimi zahraničnými partnermi, ktorá je umocnená aj dohodami o vzájomnej spolupráci, konkrétnie s Českou republikou (VETERÁN POLICIE ČESKÉ REPUBLKY), Poľskou republikou (STOWARZYSZENIE EMERYTÓW I RENCISTÓV POLICYJNYCH Rzeczypospolitej Polskiej) a Maďarskom (RENDÖR ÉS HATÁRÖR NYUGDÍJAS EGYESÜLETÉK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE). Na VII. kongrese boli našimi hostami aj kolegovia zo Srbska a po nadviazaní kontaktov boli dohodnuté ďalšie postupy s cieľom podpísania dohody o spolupráci. V roku 2013 sa konala v Poľsku už III. medzinárodná konferencia zástupcov výsluhových dôchodcov a aj z iniciatívy našej delegácie boli vytvorené pracovné skupiny, ktorých úlohou je pripraviť podmienky na vznik medzinárodnej organizácie policajtov - výsluhových dôchodcov v EÚ.

Štvrté vydanie, rok 2013. Počet výtlačkov 5900. NEPREDAJNÉ.

Termín uzávierky 15.8.2013. Pripravil a za obsah zodpovedá viceprezident APVV JUDr. Hristo Gluškov.

PREDSTAVUJEME MO APVV

KRÁĽOVSKÝ CHLMEC

Miestna organizácia APVV Kráľovský Chlmec vznikla na ustanovujúcej schôdze v Kráľovskom Chlmci dňa 28.07.2011, kde do predsedníctva boli zvolení ako predseda Zoltán Brezo, podpredseda Július Ragan a člen predsedníctva Július Kádaši. V tomto zložení predsedníctvo pracuje aj v súčasnej dobe.

MO APVV má 42 členov, najstarším členom je Mikuláš Báňacky (73 rokov) a najmladším členom je Attila Smolnický (41 rokov). Od vzniku MO APVV zomreli dvaja členovia a to Zoltán Kanócz vo veku 42 rokov a Mgr. Gejza Demeter vo veku 43 rokov a aj touto cestou si pripomíname ich pamiatku.

Miestna organizácia združuje členov žijúcich na celom území Medzibodrožia, teda tých, ktorí pôsobili na rôznych úsekok v Policajnom zbere od poriadkovej služby, kriminálnej služby, železničnej polície a vzhľadom na polohu územia okresu Trebišov aj hraničnej a cudzineckej polície.

Členovia sú aktívni na rôznych kultúrnych podujatiach a stretávajú sa na priateľských posedeniach pri varení gulášu, čo je dominantou organizácie a v roku 2012 družstvo MO APVV vyhralo krajskú (Košický kraj) súťaž vo varení gulášu. Keďže sídlo organizácie je vo vinárskej oblasti (Medzibodrožie), členovia MO APVV sa stretávajú aj pri príležitosti Vinobrania a taktiež na rok 2013 organizácia pripravila pre svojich členov viacero kultúrnych podujatí, napr. turnaj v minifutbale a varenie gulášu.

Medzi pozitívne príklady je treba zaradiť veľmi dobrú spoluprácu s vedením OR PZ Trebišov, OO PZ Kráľovský Chlmec a primátorom mesta Kráľovský Chlmec.

Ustanovujúca schôdza MO APVV Kráľovský Chlmec, 28.07.2011

NEVALORIZÁCIA VD V ROKU 2012

Prezídium APVV bezodkladne po získaní prvotných informácií o príprave zastavenia valorizácie našich dôchodkov iniciatívne podnikalo potrebné kroky. Svoj postup koordinovalo aj s občianskym združením Zväz vojakov SR (ďalej aj ako ZV SR) a ako dve najväčšie združenia výsluhových dôchodcov sa rozhodli postupovať aj v tejto veci spoločne a jednotne.

Dňa 13.6.2012 na zasadanie výboru NR SR pre financie a rozpočet bol predkladateľom novely zákona o zdravotnom poistení predložený aj doplňujúci a pozmeňujúci návrh, ktorým sa menilo znenie paragrafu iného zákona - zákona o našom sociálnom zabezpečení tak, že zvyšovanie výsluhových dôchodkov sa vlastne taxatívne podmienilo zvýšením funkčných platov policajtov v zákone o štátom rozpočte. Keďže v predchádzajúcom roku funkčné platy zvýšené neboli v praxi to znamenalo, že naše dôchodky k 1.7.2012 tak ako mali byť podľa dovtedy platného zákona, valorizované nebudú.

Prezídium sa o tomto dozvedelo na druhý deň a okamžite podnikalo kroky, ktoré boli v tom čase možné. Listami na dopad prijatia takejto novely upozornilo nielen ministra vnútra, ale aj kanceláriu Prezidenta SR, Ombudsmana SR, Generálnej prokuratúry SR a OZP v SR. ZV SR súbežne takéto listy doručil napr. aj ministru obrany, Náčelníkovi GŠ a tiež predsedovi branno-bezpečnostného výboru NR SR.

Žiaľ, celý proces sa nepodarilo zastaviť a problém bol najmä v tom, že išlo o návrh koalície, bolo to nielen so súhlasom príslušných ministerstiev, ale aj OZP v SR a bola tu aj časová tieseň, nakoľko NR SR o novele zákona rokovala už 22.6. a medzitým boli ešte aj dni pracovného pokoja. Všetko to teda bolo vopred pripravené tak, aby nebolo možné riešiť vec v riadnom pripomienkovom konaní a samozrejme tak, aby zákon nadobudol platnosť a účinnosť najneskôr k 1.7.2012.

Po schválení novely zákona NR SR sme z viacerých zdrojov (vzor listu dostali už 23.6. všetci predsedovia našich MO emailom) písomne oslovovali prezidenta SR, aby novelu zákona nepodpísal a takto zastavil proces prijatia tejto novely zákona. Dostali sme sice od kancelárie prezidenta odpoved' v ktorej je konštatované, že „nás chápe, že uvedené ustanovenie pocitujeme nie len ako nespravidlivé, ale aj ako ustanovenie, ktoré nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky,“ ale novelu zákona prezent podpísal.

Keďže pri hlasovaní v NR SR novelu podporili nielen koaliční, ale aj väčšina opozičných poslancov, rozhodli sme sa spolu s ZV SR postupovať ďalej takto:

1. Využiť všetky možnosti, ktoré nám poskytuje nás právny poriadok a podnikať kroky k zvráteniu prijatej novely s tým, že budeme v tejto veci koordinovať svoje kroky, postupovať jednotne a aj tak, že nás bude zastupovať v právnych veciach jedna advokátska kancelária.
2. Vytipovať advokátsku kanceláriu, ktorá zanalyzuje celú kauzu a pripraví návrhy na ďalšie právne kroky a následne podpísat plnú moc na účely právneho zastupovania.
3. Na podporu ďalších právnych krokov vypísať aj petície a to samostatne APVV a ZV SR.

Jedným z krov bol aj vyhlásenie PETÍCIÍ. Za tým účelom Prezídium APVV určilo Petičný výbor, pripravilo znenie otázok a petičné hárky. Je potrebné tiež uviesť, že podľa zákona na opäťovné prerokovanie už schváleného zákona v NR SR je potrebné petíciou zozbierať minimálne 100.000 platných podpisov alebo takýto návrh musí podať skupina poslancov NR SR. Aj napriek tomu, že sme predpokladali, že takýto počet nezískame, Prezídium rozhodlo o vyhlásení Petície s tým, že výsledok bude slúžiť ako podporný argument v ďalších právnych krokoch. Samotná Petícia bola zameraná na preskúmanie celého legislatívneho procesu prijímania novely zákona, ktorým bola zrušená valorizácia výsluhových dôchodkov a tiež či táto novela nie je voči výsluhovým dôchodcom diskriminačná. Petícia bola vyhlásená 27. 6. 2012, termín ukončenia zberu podpisov bol určený do konca augusta a všetkým predsedom našim MO bola zaslaná aj s pokynmi na ďalší postup elektronickou poštou a zverejnená tiež na našej web stránke. V rámci SR bolo celkom za APVV a ZV SR spolu na 812 petičných hárkoch zozbieraných 12785 platných podpisov a tieto boli využité ako podporné materiály v doterajších právnych krokoch. Informáciu o vyhlásených Petíciách Prezídium aj primerane zmedializovalo tak, aby sa o tom dozvedeli aj príslušné orgány s tým, že budeme svoje práva obhajovať až do vyčerpania všetkých prostriedkov.

Medzitým Prezídium spoločne so ZV SR vytipovalo niekoľko advokátskych kancelárií, z ktorých bola nakoniec vybratá advokátska kancelária JUDr. Július Jánošík, ktorá pripravila analýzu vzniknutej situácie a navrhla ďalší spoločný postup. Následne sme zabezpečili podpísanie plnej moci na zastupovanie

v súlade s našimi stanovami tak, že toto schválil najprv náš kongres, ktorý sa konal začiatkom septembra. Advokátska kancelária pripravila a podala na Generálnu prokuratúru SR podnet vo veci preskúmania súladu ustanovenia § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z. s Ústavou SR. Tento bol prijatý 9.10.2012 a 22.11.2012 Generálna prokuratúra oznámila, že podnet odložila s tým, že jej bolo spolu doručených celkom 188 podnetov, ale vzhľadom na rôznorodosť námetok v jednotlivých podaniach sa zaoberala len právne relevantnými, podstata ktorých bola práve v našom podaní. Samozrejme, že Prezídium sa so závermi Generálnej prokuratúry nestotožnilo a keďže odloženie nie je z právneho hľadiska rozhodnutie (preto nie je možné voči takému postupu podať žiadny opravný prostriedok) bol po spoločnej porade so ZV SR a advokátskou kanceláriou dohodnutý ďalší postup s tým, že ďalšie spoločné úsilie bude pokračovať vo viacerých rovinách t.j. Podaním podnetu verejnemu ochrancovi práv, Vypracovaním a podaním žalôb v zmysle antidiskriminačného zákona, Začatím konania vo veci vydania rozhodnutí o nevalorizácii výsluhových dávok v roku 2012 Útvarom sociálneho zabezpečenia ministerstva a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, Podaním opravných prostriedkov voči rozhodnutiam o nevalorizácii výsluhových dávok v roku 2012 a Preskúmaním právoplatných rozhodnutí o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia súdom s tým, že využitím uvedeného postupu bude zabezpečený prístupu k všeobecným súdom SR, ako aj k Ústavnému súdu SR a po vyčerpaní vnútrostátnych prostriedkov právnej ochrany bude možné uplatniť práva poberateľov výsluhových dávok sociálneho zabezpečenia v konaní pred Európsky súdom pre ľudské práva v Štrasburgu.

Doposiaľ v tejto veci boli advokátskou kanceláriou podané žiadosti o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám a to osobitne na Generálnu prokuratúru SR, Národnú radu SR a Ministerstvo vnútra SR, ktoré sú potrebné k uvádzaným ďalším právnym krokom. Okrem toho bol spracovaný podnet Ombudsmanovi SR. Advokátska kancelária pripravila pracovné návrhy dokumentácie vypracovanej vo veci ochrany pred diskrimináciou poberateľov dávok výsluhového zabezpečenia a návrh žalôb na príslušné súdy. APVV má sice právnu subjektivitu a je aj spôsobilá byť účastníkom súdneho konania, ale keďže nedošlo k porušeniu jej práv, APVV sa nemôže v tejto veci priamo domáhať práv svojich členov a zastupovať ich v konaní pred súdom a preto je nutné kauzu riešiť za aktívnej účasti našich členov. Vzhľadom na tieto skutočnosti Prezídium vytipovalo 3 členov z našich miestnych organizácií, ktorí súhlasili s podaním žalôb a zastupovaním advokátskej kancelárie. Následne prostredníctvom advokátskej kancelárie zabezpečilo podanie niekoľkých žalôb na Okresný súd v Bratislava I. s tým, že náklady spojené aj s týmto postupom budú hradené z rezervy Prezídia APVV a v prípade rozhodnutia v prospech členov a priznaní náhrady škody budú tieto vrátené späť do rozpočtu Prezídia. Tento postup Prezídia APVV nebráni možnosť využiť jednotlivcom aj individuálne konania a v prípade vyžiadania budú Prezídium APVV poskytnuté vzory jednotlivých podaní a manuál k uplatneniu jednotlivých žalôb.

Aktuálne informácie o ďalšom priebehu a postupoch budú priebežne zverejňované na web stránke APVV. Záverom k tejto kauze Prezídium APVV zdôrazňuje, že bude pokračovať v ďalších krokoch tak ako ho k tomu zmocnil posledný kongres, t.j. až do vyčerpania všetkých možností, ktoré umožňuje právny poriadok SR, ale aj EÚ.

NOVELA ZÁKONA O SBS

Viacerí policajti na výsluhovom dôchodku vlastnia aj preukaz odbornej spôsobilosti na výkon strážnej služby alebo pátrania, ktorý je podmienkou zamestnať sa napr. v súkromnej bezpečnostnej službe, vlastnej ochrane, či vlastniť licenciu na výkon tejto činnosti, detektívnej služby alebo vykonávať v tejto oblasti odbornú prípravu.

Novela zákona o súkromnej bezpečnosti (zákon č. 8/2013 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1.2.2013) priniesla aj tieto zmeny:

Podľa § 20 a ods. 3 zákona o súkromnej bezpečnosti, ak platnosť preukazu odbornej spôsobilosti zanikne uplynutím doby, na ktorú bol vydaný alebo dňom vrátenia preukazu odbornej spôsobilosti ministerstvu, na vydanie nového preukazu odbornej spôsobilosti je potrebné absolvovať odbornú prípravu a úspešne vykonať skúšku. Odbornú prípravu možno absolvovať najskôr šest mesiacov pred skončením platnosti preukazu odbornej spôsobilosti.

Odbornú prípravu na skúšku typu P nemusia absolvovať iba tí, ktorí majú úplné stredné odborné vzdelanie v oblasti bezpečnostných služieb alebo získali vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v oblasti bezpečnostných služieb, pričom vzdelením v oblasti bezpečnostných služieb je aj vzdelenie získané štúdiom v policajnej škole na území Slovenskej republiky a do 31. decembra 1992 aj v policajnej škole na území Českej republiky (za vzdelenie v oblasti bezpečnostných služieb sa nepovažuje jazykové vzdelenie a pedagogické vzdelenie získané štúdiom v uvedených školách).

Z uvedeného vyplýva, že tak ako doposiaľ aj po účinnosti novely zákona nemusí policajt po skončení služobného pomeru (ak chce prvýkrát získať preukaz odbornej spôsobilosti) absolvovať prípravu a vykonať skúšku. Podstatná zmena je v tom, že po skončení platnosti preukazu (preukaz sa vydáva na 10 rokov) už musí absolvovať odbornú prípravu a úspešne vykonať aj skúšku. Odbornú prípravu nemusí absolvovať iba vtedy, ak ide o skúšku typu P (nie S) a ak má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v oblasti bezpečnostných služieb (čím je aj vzdelenie v policajnej škole).

STRETNUTIA S RIADITEĽMI KR PZ

Jednou z aktivít Prezídia APVV bolo aj zorganizovanie a zabezpečenie stretnutí predsedov našich miestnych organizácií, za účasti člena Prezídia APVV, s riaditeľmi Krajských riaditeľstiev Policajného zboru podľa územnej príslušnosti. Na týchto stretnutiach bolo zo strany APVV navrhované aj to, aby sa členských schôdzí v jednotlivých MO APVV aspoň raz za rok, na základe pozvania zúčastňoval aj zástupca Okresného riaditeľstva Policajného zboru s cieľom väčšej informovanosti služobných útvarov o činnosti a aktivitách miestnej organizácie APVV. Rokovalo sa aj o zabezpečovaní pohrebov v prípade úmrtia člena APVV, navrhovali sme aj aktívnejší prístup k výsluhovým dôchodcom pri organizovaní osláv Dňa polície. Zmyslom a výhodou týchto stretnutí bolo aj to, že riaditelia Krajských riaditeľstiev Policajného zboru a prostredníctvom nich aj riaditelia OR PZ boli informovaní o základných problémoch v jednotlivých našich miestnych organizáciách, ich predstavách o formánoch spolupráce a nezanedbatelná bola aj možnosť osobného stretnutia a vzájomného poznania. Tieto stretnutia sa uskutočnili v Košiciach, Prešove, Nitre, Banskej Bystrici, Žiline a v Trnave.

Stretnutie predsedov MO APVV Prešovského kraja a člena Prezídia APVV s riaditeľom KR PZ v Prešove.

NOVELA ZÁKONA Č. 328/2002 Z.z.

MV SR začalo s prípravou novely zákona o našom sociálnom zabezpečení už začiatkom leta 2012. Minister vnútra SR v týchto mesiacoch zval v krajských mestách služobné aktívy príslušníkov PZ, na ktorých sa mali možnosť zúčastiť aj bývalí policajti na výsluhovom dôchodku, kde mali možnosť vypočuť si základné tézy konsolidácie nášho osobitného účtu. Aj keď naše pripomienky v tomto štádiu neboli akceptované, ocenili sme možnosť zúčastiť sa týchto služobných aktívov, oboznámiť sa so zámerom ministerstva a možnosť prezentovať naše názory.

Pripomienkové konanie začalo 28.8.2012 a trvalo do 7.9.2012. Prezídium APVV už 20.7.2012 listom požiadalo ministra vnútra, aby boli zástupcovia APVV prizývaní k legislatívnym procesom, ktoré sa budú dotýkať sociálneho zabezpečenia výsluhových dôchodcov. Čo považujeme za dôležité je to, že minister vnútra prijal našu delegáciu, akceptoval APVV ako najväčšie občianske združenie výsluhových dôchodcov - policajtov a tiež súhlásil so zložením našich zástupcov, ktorí budú APVV zastupovať v pripomienkovom konaní. Delegácia Asociácie policajtov vo výslužbe sa neskôr na rokovaniach k problematike navrhovanej novely zákona stretla s ministrom vnútra 3 krát a okrem toho sa 2 krát stretla aj s predsedom OZP v SR.

Naše pripomienky sme uplatnili v súlade so zákonom a tieto sme zaslali nielen na MV SR, ale napr. aj na Ministerstvo financií SR, Ombudsmanke SR, Odborovému zväzu Policajného zboru v SR a to aj napriek tomu, že jeho štatutárni zástupcovia okrem zdanenia výsluhových dôchodkov podporovali ostatné návrhy MV SR dotýkajúce sa výsluhových dôchodcov. Naše požiadavky smerovali k tomu, aby už v pripomienkovom konaní využili nielen svoje postavenie, ale aj práva a návrhy smerujúce k mechanizmu valorizácie (iba v prípade zvýšenia služobných platov), zavedeniu stabilizačného odvodu a zdaneniu výsluhových dôchodkov, boli z novely zákona stiahnuté nakolko sú v rozpore s právnym poriadkom SR. Dôležité bolo, že sme naše pripomienky zaslali aj na Generálnu prokuratúru SR, ktorá ich uplatnila v podobnom znení s tým, že ich prípadné prijatie bude protiústavné. Prezídium APVV rozbehlo tiež informačnú kampaň pre našich členov a spracovalo usmernenia, kde a ako môžu zasielat svoje pripomienky.

Výsledkom takto zvoleného postupu bolo to, že vzhľadom na množstvo uplatnených pripomienok a ich obsah MV SR po skončení pripomienkového konania návrh novely zákona stiahlo z legislatívneho procesu a tak vznikol ďalší priestor na rokovania.

Čo považujeme za najdôležitejšie je to, že až na mechanizmus spôsobu valorizácie a obmedzenia kúpelnej liečby boli ostatné návrhy, ktoré nás mohli negatívne postihnuť, z novely zákona stiahnuté. Išlo o:

- Možnosť zdaňovania VD, kde by to znamenalo zníženie VD o 19 % dane +14 % odvod na zdravotné poistenie.
- Zavedenie stabilizačného odvodu 10, resp. 20 %.
- Pozastavenie vyplácania výsluhového dôchodku počas výkonu trestu odňatia slobody.
- Navrhovali sme, v prípade prijatia napr. stabilizačného odvodu, aj povinnosť tzv. reaktivácie pre tých výsluhových dôchodcov, ktorí o to požiadajú. Návrh novely zavádzal súčasť pozíciu asistenta policajta (ktorým mohol byť výsluhový dôchodca do veku 62 rokov), s čím sme sa ale nestotožňovali. Aj toto sa nakoniec z návrhu novely odstránilo a keďže tam už neboli ani žiadne odvody, netrvali sme ďalej na zavedení povinností reaktivácie.
- V súvislosti s novelou nášho zákona boli aj návrhy zakázať súbeh práce v štátnej správe a verejnem záujme a poberania výsluhového dôchodku do dosiahnutia veku starobného dôchodku (tak, ako je to od februára 2012 pri poberateľoch predčasných dôchodkov) a dokonca aj zrušiť vyplácanie výsluhových dôchodkov z osobitného účtu a preradenie celého systému pod všeobecný. Aj tieto návrhy boli nakoniec odmietnuté.

Ostala teda otvorená otázka mechanizmu valorizácie.

K mechanizmu valorizácie sme navrhovali ponechať spôsob výpočtu tak, ako to bolo pred 1.7.2012 čiže percentuálne, odvájajúci sa od objektívnych príčin (inflácia a rast miezd v NH). Toto však ministerstvo neakceptovalo a trvalo na mechanizme, ktorý je rovnaký pre starobných dôchodcov, čiže pevnou sumou a na rozdiel od starobných a predčasných dôchodkov násobenú ešte koeficientom podľa odslúžených rokov (čiže zohľadnenie zásluhovosti a solidarity). Toto by malo platiť do roku 1.7.2018 a potom sa to zmení na výpočet podľa medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného Štatistickým úradom Slovenskej republiky. V takomto znení bol návrh novely zákona doručený do NR SR 11.1.2013.

POVINNOSŤ * ÚCTA * PRIATEĽSTVO

Prezidium APVV už s predstihom pripravilo návrh materiálu, ktorý bol ešte pred začatím rokovania NR SR doručený všetkým predsedom poslaneckých klubov, predsedom ústavnoprávneho výboru, výboru pre obranu a bezpečnosť (ktorý bol poverený gesciou), výboru pre sociálne veci a výboru pre financie a rozpočet. Okrem toho bol pripravený a zaslaný MO APVV aj vzor listu pre predsedov našich MO a osobitne tiež pre členov tak, aby týmto mohli osloviť čo najväčší počet poslancov ešte pred začatím schôdze parlamentu. Podstatou návrhu v týchto materiáloch bolo zmeniť navrhnutý mechanizmus spôsobu výpočtu valorizácie tak, aby bola pre všetkých výsluhových dôchodcov rovnaká (vypočítaná z priemeru výsluhových dôchodkov) a spôsob výpočtu podľa koeficientov navrhnutý v novele zákona sa dotýkal iba tých, ktorí ukončia služobný pomer po nadobudnutí účinnosti novely zákona. Okrem toho sa pred začatím rokovania výboru pre obranu a bezpečnosť prezident APVV osobne stretol s jeho členmi, kde ich oboznámil s našimi návrhmi.

Žiaľ, tento návrh na zmenu mechanizmu valorizácie neboli napriek všetkým krokom Prezidia APVV, jeho členov a ďalších osôb poslancami Národnej rady SR akceptovaný a z prítomných 137 poslancov ho 81 schválilo dňa 13.3.2013 tak, ako bol predložený vládou SR a uvedený v spoločnej správe výborov. Aj napriek tomu, že aj k tejto veci sa pri rokovani diskutoval nás návrh, ktorý bol doručený väčšine poslancov, neboli akceptovaný.

Na záver k tejto otázke chceme zdôrazniť to, že Prezidium APVV už od začiatku celého procesu vyvíjalo nielen maximálne úsilie, ale konalo tak, aby čo najviac obhajovalo záujmy výsluhových dôchodcov pričom veľmi úzko spolupracovalo najmä s občianskym združením Zväz vojakov SR, ale aj s Jednotou dôchodcov na Slovensku a ďalšími.

Aj napriek tomu, že sme sa nestotožnili s niektorými priatými ustanoveniami v novele zákona (napr. s mechanizmom valorizácie, podmienením poskytnutia kúpeľnej starostlivosti výsluhovým dôchodcom dovršením fyzického veku 55 rokov alebo trvaním služobného pomeru najmenej 30 rokov) oceňujeme korektný a konštruktívny priebeh rokovania našich zástupcov s MV SR a aj to, že väčšina našich priponiek a návrhov bola akceptovaná a veríme, že nebude dôvod tento zákon znova otvárať napr. pri zmenách vládnucich strán a pod.

Novela zákona zmenila mnohé ustanovenia napr. zvýšením odvodov, predĺžením dĺžky trvania služby pre splnenie nároku na výsluhový dôchodok (z 15 na 25), výsluhový príspevok (z 5 na 10), nároku na odchodené (z 5 na 13), jeho zdaňovania a ďalšie. Zásadná zmena je aj v tom, že prejedávanie priestupkov policajtov je od 1.7.2013 opäť v rámci disciplinárnej právomoci v kompetencii nadriadených.

Miroslav Baláž, člen MO APVV Bratislava V, reprezentuje naše občianske združenie s logom APVV na automobilových pretekoch. Napr. na pretekoch Zóny strednej Európy, kde skončil na 2. mieste, automobilov do vrchu Tatry Donau Cup, kde získal titul majstra SR a ďalšie.

SÚBEH DÔCHODKOV

Súbeh výsluhového dôchodku a starobného dôchodku sa podľa všeobecne záväzných predpisov nevylučuje a tieto sú vyplácané v plnej výške, v akej boli priznané.

Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov má poistenec nárok na starobný dôchodok:

- ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov (veková hranica bola zvýšená z 10 na 15 rokov novelou č. 555/2007 Z. z.) a
- dovršil dôchodkový vek t.j. 62 rokov (prechodné ustanovenia o dovršení veku sú uvedené v § 65, ods. 3 - 8 zákona).

Dôležité je to, že obidve tieto podmienky musia byť splnené súčasne. V praktickej rovine to znamená, že poberateľ výsluhového dôchodku musí mať okrem služby v Policajnom zbere „odpracovaných“ spolu minimálne ešte ďalších 15 rokov. Je potrebné ale v tejto súvislosti uviesť, že: Do obdobia dôchodkového poistenia („odpracovaných rokov“) sa počítaj aj náhradná doba, kde patrí aj obdobie sústavnej prípravy na povolanie (získané pred 1.1.2004 podľa predpisov účinných pred 1.1.2004) teda aj štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky a tiež aj štúdium na vyskej škole do získania vysokoškolského vzdelania. Dobu štúdia na strednej, resp. učňovskej škole je možné preukázať vysvedčením o skončení posledného ročníka alebo maturitným vysvedčením. Dobu štúdia na vyskej škole diplomom prípadne výkazom o štúdiu na vyskej škole (indexom). Ak žiadateľ o dôchodok tieto doklady nemá, dobu štúdia je možné preukázať potvrdením školy o tom od kedy - do kedy študoval. Do obdobia dôchodkového poistenia sa počítaj aj obdobie výkonu základnej vojenskej služby v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách ak táto doba nebola zhodnotená do výsluhového dôchodku. Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta ak toto obdobie policajt nezískal v rozsahu zakladajúcim nárok na výsluhový dôchodok a nebol mu priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Z uvedeného vyplýva, že do „odpracovaných rokov“ sa započítavajú nielen skutočne odpracované roky pred a po skončení služobného pomeru, ale aj vyššie uvedené obdobia.

Taxatívnymi podmienkami v súčasnosti je teda minimálna doba dôchodkového poistenia (15 rokov) a fyzický vek (62 rokov) a tieto musia byť splnené súčasne.

Z týchto podmienok ale existujú výnimky.

Zákonom č. 235/1992 Zb. o zrušení pracovných kategórií a o niektorých ďalších zmenách v sociálnom zabezpečení boli pracovné kategórie od 1. januára 1993 definitívne zrušené, ale možnosť zaraďovania do preferovaných kategórií sa predĺžovala vždy každým rokom a to až do 31. decembra 1999. Zamestnania vykonávané po 31. decembri 1999 však už nebolo možné zaradiť do preferovanej pracovnej kategórie a tieto sa počnúc 1. januárom 2000 hodnotili už „len“ ako zamestnania III. pracovnej kategórie. Dôležitým je ale to, že nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Dôchodkový vek sa týmto osobám (ktoré vykonávali tieto funkcie pred 1.1.2000) určuje nadálej podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. (55 rokov a 20 rokov v I. kategórii) a podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (v rozpätí 56 až 59 rokov) v závislosti od toho, kolko rokov doby zamestnania získali výkonom zamestnania v I. pracovnej kategórii, I. kategórii funkcií alebo II. kategórii funkcií. Základnou podmienkou je podľa § 21 zákona fyzický vek 55 rokov, ktorý sa predĺžuje podľa počtu rokov doby zamestnania v preferovaných kategóriách až na 59 rokov a to:

- a) 55 rokov, ak získal najmenej 20 rokov doby služby v I. kategórii funkcií,
- b) 55 rokov, ak získal najmenej 15 rokov doby služby v I. kategórii funkcií, ak bol z tohto zaraďovania prevedený alebo uvoľnený v súvislosti s uskutočňovaním racionalizačných a organizačných opatrení alebo uvoľnený z dôvodu trvalej straty spôsobilosti vykonávať doterajšiu prácu vzhľadom na zdravotný stav,

POVINNOSŤ * ÚCTA * PRIATEĽSTVO

- c) 57 rokov, ak získal najmenej 20 rokov doby služby v II. kategórii funkcií alebo najmenej 20 rokov doby služby v I. a II. kategórii funkcií,
 - d) 56 rokov, ak získal 19 rokov doby služby v I. kategórii funkcií a doba služby I. kategórie funkcií trvala do 31. decembra 1999,
 - e) 57 rokov, ak získal 18 rokov doby služby v I. kategórii funkcií a doba služby I. kategórie funkcií trvala do 31. decembra 1999,
 - f) 58 rokov, ak získal 16 rokov doby služby v I. kategórii funkcií alebo 17,5 roka doby služby v II. kategórii funkcií a doba služby v požadovaných kategóriach funkcií trvala do 31. decembra 1999,
 - g) 59 rokov, ak získal 15 rokov doby služby v I. alebo II. kategórii funkcií a doby služby v požadovaných kategóriach funkcií trvali do 31. decembra 1999,
- pričom podmienkou splnenia pri písm. d) až g) je, že **zamestnanie (služobný pomer)** v týchto kategóriách trval min. do **31.12.1999**.

Podľa zákona je zamestnávateľ povinný uvádzat' tieto skutočnosti na evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia, takže informáciu o tom, ako dlho a v ktorej kategórií sme počas služobného pomeru boli zaradení, môže potvrdiť iba zamestnávateľ a to na základe žiadosti o vydanie potvrdenia, prípadne nahliadnutím do Evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia a potom o samotnom zhodnotení zamestnania na účely dôchodkového poistenia rozhoduje Sociálna poisťovňa v konaní o priznanie dôchodkovej dávky.

Ďalšou podmienkou je, že poistenec **bol zamestnaný** (poistený) **najmenej 25 rokov**, pričom **aj doba služby sa započítava** ako obdobie dôchodkového poistenia.

Nárokom vyplývajúcim zo zaradenia do I. a II. pracovnej kategórie nie je len **nižší vek**, ale aj **určenie sumy** s tým, že dôchodok sa priznáva vo vyššej sume t.j. hodnotenia príjomov dosiahnutých počas doby služby v rozsahu zodpovedajúcom osobným vymeriavacím základom a určení sumy dôchodkovej dávky podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ako aj v sume určenej podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 a následnom priznaní dôchodkovej dávky v sume, ktorá je vyššia (**vzťahuje sa na poistencov, ktorí dôchodkový vek dovršili resp. dovršia v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2023**).

Sociálna poisťovňa po zohľadnení všetkých období dôchodkového poistenia (za posledných 22 rokov) a všetkých osobných vymeriavacích základov, vypočítanú sumu dôchodkovej dávky zníži o sumu zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy príspevku alebo výsluhového dôchodku za celé roky. Táto skutočnosť znamená, že **ak by bola suma starobného dôchodku nižšia ako výsluhového dôchodku tak starobný dôchodok priznaný nebude** (sociálna poisťovňa však toto pripúšťa „iba“ v teoretickej rovine napokoľko vzhľadom na zvýhodnený výpočet starobný dôchodok bude vždy vyšší).

Podľa niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR:

- Ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálном poistení v znení neskorších predpisov nebránia vzniku nároku na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia aj príslušníkovi ozbrojeného zboru alebo ozbrojených síl, ktorý už dosiahol dôchodkový vek podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, splnil podmienky nároku na niektorú z výsluhových dávok a získal k tomuto dňu **akúkoľvek hodnotiteľnú dobu poistenia vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia** (nie dobu poistenia, vyžadovanú u poistencu, ktorý bol poistený výlučne vo všeobecnom systéme).
- Priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. **nevylučuje, aby obdobie výkonu služby policajta nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení**, ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku. Vylúčenie tohto obdobia sa vzťahuje len na prípady priznania invalidného výsluhového dôchodku, invalidného dôchodku alebo čiastočne invalidného dôchodku podľa § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z.z.
- **Ak by policajt aj nesplnil podmienku získania viac ako 10, resp. 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by potrebnú dobu po zhodnotení poistenia v osobitnom systéme, má poisťovňa povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia vo svojom poistnom systéme a dôchodok priznať po zohľadnení aj nižšej doby poistenia vo výške,**

zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Sociálna poisťovňa zosúladila svoju aplikačnú prax so zovšeobecneným právnym názorom NS SR a podmienkami priznania starobného dôchodku v súvislosti s pracovnými kategóriami sú:

1. Fyzický vek (min. 55 - 59 rokov),
2. Počet „odpracovaných“ rokov v I. a II. kategórii funkcií (min. 15 - 20 rokov),
3. Doba dôchodkového poistenia najmenej 25 rokov (súčet dôb služobného pomeru a zo všeobecného systému).

Pred rozhodnutím požiadať Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku je potrebné posúdiť, či boli splnené všetky podmienky na jeho nárok. t.j. fyzický vek (minimálne 55 - 59 rokov), počet odslúžených (odpracovaných) rokov vo zvýhodnenej kategórii (min. 15 - 20 rokov) a splnenie podmienky 25 rokov doby poistenia. Ak sú tieto všetky podmienky splnené, je možné požiadať na pracovisku Sociálnej poisťovne (podľa miesta trvalého bydliska) o spísanie žiadosti (nasledujúci deň po spísaní žiadostí začína plynúť lehota na vydanie rozhodnutia a tá je 60 dní) o priznanie starobného dôchodku (kde je potrebné uviesť aj dátum od kedy žiadate priznanie) a súčasne predložiť potrebné potvrdenia.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v zákone nie je určená minimálna suma starobného dôchodku tak ako napr. pri predčasnom dôchodku. V prípade priznania dávky, ak boli podmienky nároku splnené napr. už pred 5 rokmi tak bude dávka vyplatená maximálne 3 roky späťne od dátumu priznania. Rozhodnutie, od ktorého dátumu žiadať priznanie starobného dôchodku a či využiť možnosť spätného vyplatenia dávky (3 roky) je dôležité, ale toto musí urobiť každý sám po zvážení všetkých skutočností. Niekoľko môže byť výhodou požiadať čo najneskôr nakol'ko sa tým zvýši suma vypočítaného dôchodku ale napr. „návratnosť“ je asi 6 - 7 rokov v závislosti od výšky dôchodku. V prípade spätného vyplatenia sa v sume odzrkadlí napr. aj valorizácia za príslušné roky, ktorá bola v tomto roku 11,20 € a pri splnení podmienok aj tzv. vianočné príspevky. Musíme si tiež uvedomiť, že splnenie podmienok na starobný dôchodok (v prípade splnenie ostatných podmienok) nastalo dosiahnutím veku t.j. napr. 55 rokov 10.8. 2006 a aj z tohto aspektu je potrebné posudzovať vplyv „dovtedy“ a potom „odpracovaných“ rokov mimo služobného pomeru na výpočet a sumu starobného dôchodku a v tých súvislostiach zvážiť termín (dátum) od kedy sa rozhodneme žiadať o priznanie dôchodku.

Tí poberatelia výsluhového dôchodku, ktorí už majú priznaný aj starobný dôchodok a splňajú podmienky priznania tohto dôchodku aj výkonom funkcií v I. a II. kategórii, môžu požiadať Sociálnu poisťovňu o nový zvýhodnený výpočet sumy starobného dôchodku a určite budú úspešní. Za tým účelom je potrebné podať písomnú žiadosť priamo na ústredie Sociálnej poisťovne.

Sociálna poisťovňa k posudzovaniu nárokov na súbeh týchto dôchodkov vydala pre svojich zamestnancov metodické usmernenie a určení zamestnanci boli k tejto problematike aj preškolení. Najväčším problémom je zatiaľ dodržanie 60 dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia z dôvodu nepredloženia podkladov z MV SR. Pri rokovaniach prezidenta APVV na Odbore sociálneho zabezpečenia MV SR bolo konštatované, že ako najväčší problém je zistiť hrubé zárobky pre určenie vymeriacích základov za obdobie služobného pomeru, nakol'ko tieto podklady na nachádzajú v Kmeňových knihách (Centrá podpory MV SR na KR PZ) podľa miesta posledného služobného zaradenia. Toto je časovo náročné najmä z dôvodu častých organizačných zmien a tiež u tých, ktorí slúžili na viacerých útvaroch, útvaroch ktoré boli zrušené, podliehali bývalému FMV atď. nakol'ko údaje sa musia zisťovať aj cez rôzne archívy. Žiadosti sa však vybavujú priebežne (denne asi 120) a MV SR predpokladá vybavenie asi 4000 takýchto prípadov.

Sociálna poisťovňa už postupne začala vydávať rozhodnutia o priznaní týchto SD aj bývalým policajtom a pre tých, ktorí nás za to kritizujú uvádzame, že je to zákonný nárok (ocenenie za prácu v I. a II. kategórii tak, ako u iných občanov, ktorí doposiaľ tieto výhody využívajú) a až Najvyšší súd SR musel rozhodnúť, že v týchto prípadoch sú nám naše práva odopierané.

Výhodnejšie
riešenie?
Naše **havarijné**
poistenie

Nikdy neviete, čo sa vám môže na cestách stať. Stačí mať havarijné poistenie, na ktoré sa dá vždy spoľahnúť. Široká ponuka asistenčných služieb a expresná likvidácia poistných udalostí sú len niektoré z výhod, ktoré môžete u nás využiť. Či už hľadáte výhodnejšie riešenie pre svoje nové alebo ojazdené auto, naše havarijné poistenie sa prispôsobí vašim požiadavkám.

Overte si to na vlastnom aute.

Infolinka 0800 122 222

www.allianzsp.sk

MOJE AUTO

Allianz
Slovenská poistovňa